De impact van desinformatie

Martijn Jonker

Mijn fascinatie (communicatieperspectief): de president en de perschef – Democratie versus Mediacratie?

Desinformatie is van alle tijden – Julius Cesar

- Het bewust anders op laten schrijven/voordoen dan de werkelijkheid om anderen te beïnvloeden
- Strategische blunders (veldslagen) en nipte overwinningen laten opschrijven als eclatante overwinningen (met de wetenschap deze dagboeken in Rome werden gelezen)
- Gevolg: Julius Cesar werd in Rome bejubeld maar niet door zijn eigen manschappen…

Desinformatie - Desinformatziya

BETEKENIS & DEFINITIE: (het verspreiden van) misleidende inlichting(en); bedrieglijke informatie; vervalste berichtgeving; leugens. Oorspronkelijk bureaucratenjargon.
Midden jaren zeventig kwam het woord bij ons in zwang.

- Het komt uit het Russisch (dezinformatziya) waar het in 1949 voor het eerst werd opgetekend en rond 1959 dienst deed als naam van een departement van de geheime dienst (de KGB). Wellicht bereikte dit woord ons via het Engels (disinformation) of via het Frans (désinformation). In 1974 verscheen het opzienbarende werk 'KGB, the secret work of Soviet secret agents' van een zekere John Barron. In dit boek werd de werking van de gevreesde Russische Geheime Dienst uit de doeken gedaan. Het begrip 'desinformatziya' kreeg hierin een belangrijke rol toebedeeld en ging al gauw synoniem staan voor politieke propaganda.

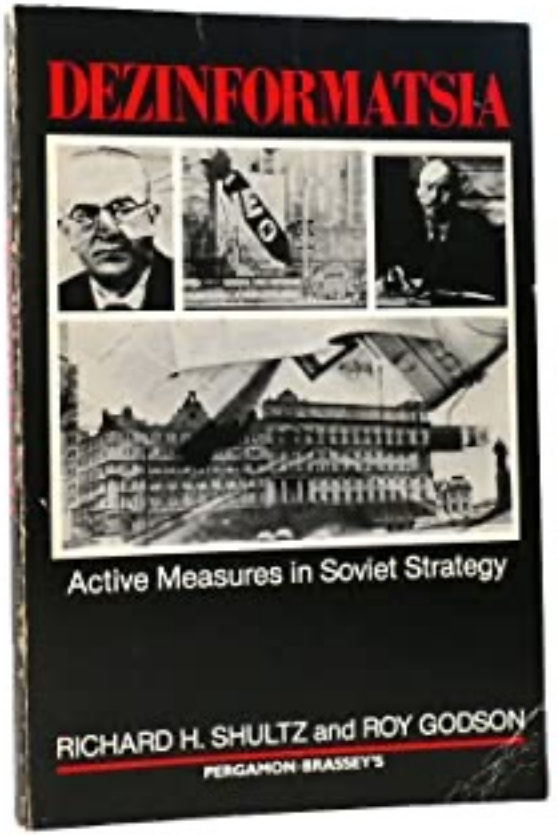

Mijn eigen ervaring - Geen Peil

▲ Jan Roos van GeenPeil © anp

GeenPeil-referendum over Oekraïne is op 6 april

Het referendum van GeenPeil over het samenwerkingsverdrag met Oekraïne wordt gehouden op woensdag 6 april volgend jaar. Dat heeft de referendumcommissie donderdag bekendgemaakt.

Trouw

Column

Het zal Baudet en GeenStijl worst zijn of Oekraïne een verdrag krijgt

Jan Roos haalt handtekeningen op voor GeenPeil op het Plein in Den Haag. Beeld anp

Zou het er dan toch van komen? Een referendum? Na al die jaren discussie over nut en noodzaak? Over het associatieverdrag met Oekraïne nog wel. Er zijn minder gewichtige zaken. Ik voorspel u

Geen Peil

- Politieke tak van Geen Stijl – Geen Peil
- Social media monitoring via BuzzCapture, Google maps
- #GeenPeil, alle openbare social bronnen met geotag/locatie
- Uit nieuwsgierigheid uit het ‘uit-zoomen’
- TVER: een voormalig Russisch Staatscircus…

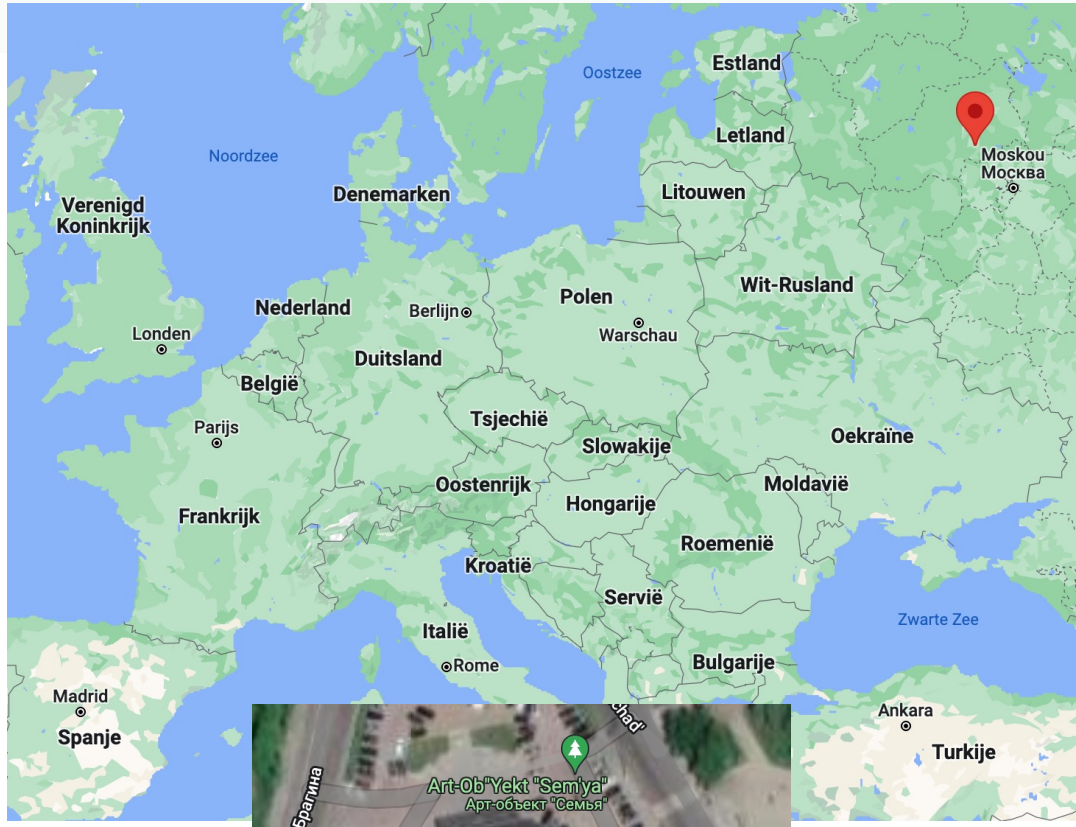

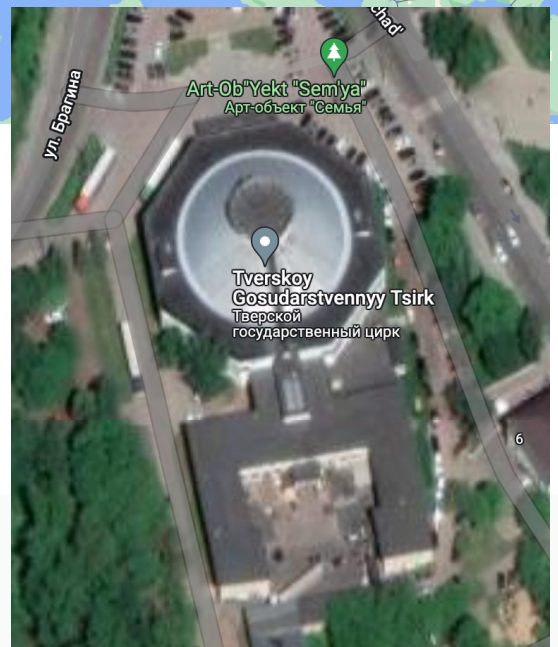

8/Sep **Nu kunnen @LavieJanRoos, @GeenPeil en @GeenStijl niet achterblijven. Allemaal in Moskou vragen om zendtijd! https://twitter.com/Telegraph/status/773762892017434626 Quote: @Telegraph: Kremlin-backed TV channel offers Nigel Farage his own show https://t.co/HulzgZSjUq** twitter.com

Geen Peil

- Volume social postings uit TVER hoger dan social postings A'dam en R'dam bij elkaar opgeteld
- Voornamelijk reposts van Pro-Russische standpunten/Tegen het Oekraïne referendum
- Vooral veel vragen…

Onderzoek Desinformatie op Twitter

Hoe Russische trollen inspelen op westerse angsten

Niet eerder lagen zoveel Russische trollentweets op straat. De Groene Amsterdammer analyseerde bijna drie miljoen tweets, afkomstig uit een trollenfabriek in Sint-Petersburg. Populaire onderwerpen: de MH17-ramp en Wilders.

Robert van der Noordaa en Coen van de Ven beeld Milo
29 augustus 2018 – verschenen in nr. 35

Data & Debat
Het publieke debat zou een vrije marktplaats van ideeën moeten zijn, maar wat blijft er over van dat ideaal in tijden van sociale media, algoritmes en

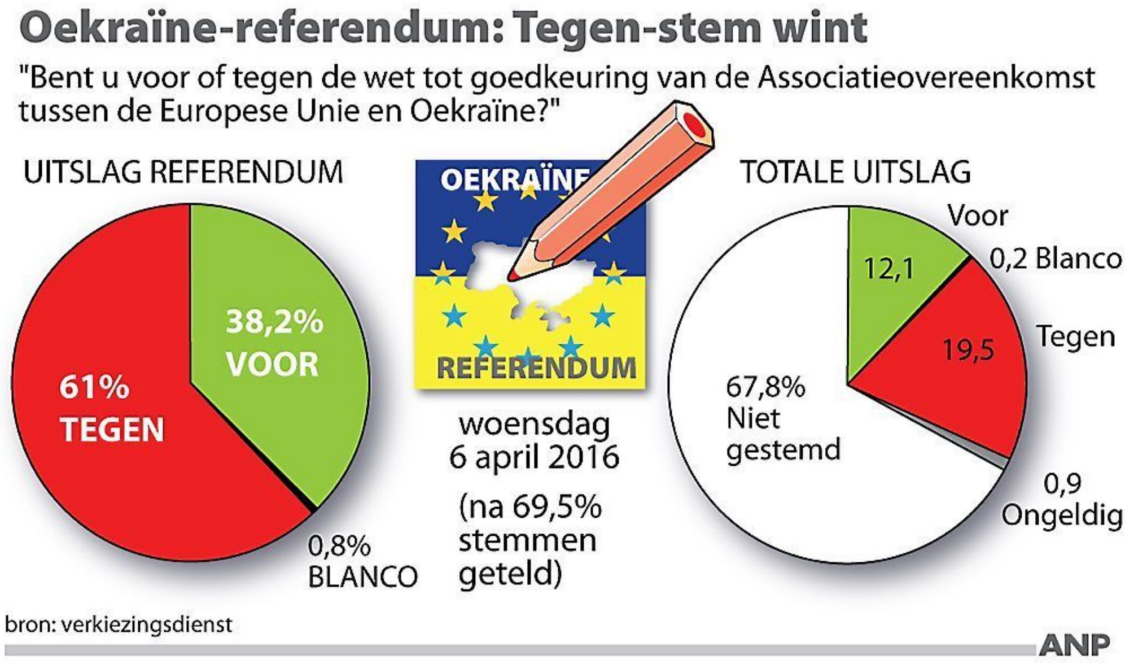

Het moderne complotdenken kan niet bestreden worden met voorlichting en bewustwording

Wereldorde De klassieke complotdenker is een wijsneus, de hedendaagse complotdenker gaat het om het gevoel. Hysterie ligt altijd vlak onder de oppervlakte, meent *Bas Heijne*.

Illustratie
Rhonald Blommestijn

Hedendaags complotdenken is anders. Het is **wispelturig en agressief**. De klassieke complotdenker is een wijsneus, oneindig vindingrijk in het vinden van bewijzen van zijn overtuiging, tot de kleinste feitelijke details. Bij de hedendaagse complotdenker ligt de hysterie altijd vlak onder de oppervlakte. **Het denken, de 'theorie' is ondergeschikt, het gaat primair om gevoel**. Vandaar dat de verschillende complotten elkaar zo snel afwisselen.
Het moderne complotdenken zoekt geen verborgen orde. **Het gedijt juist op chaos.**
Het is vooral ook een **politiek instrument**. Het massaal verspreiden van 'verborgen' waarheden wordt in het digitale tijdperk gebruikt om **de gevestigde orde te ondermijnen, verdeeldheid aan te wakkeren, emoties aan te jagen**, tegenstanders uit te schakelen. Het doel is geen houvast bieden, maar het kweken van radicale vervreemding.
'*Zone flooding*' is het nieuwe woord voor een fenomeen waar we inmiddels mee vertrouwd zijn geraakt. Het werd onlangs gemunt door *Vox*-journalist Sean Illing, die zich heeft laten inspireren door Steve Bannon, een van de aartsvaders van de digitale propaganda. In 2018 schijnt Bannon gezegd te hebben: „**De echte oppositie zijn de media. En de beste manier om hen klein te krijgen is *flooding the zone with shit.*"**

https://www.nrc.nl/nieuws/2020/05/22/het-complot-dat-ben-ik-a4000519

Fake News, Propaganda, desinformatie… wat is het?

Silverman Definitie (Junk News)

- ***Desinformatie:*** Bronnen die moedwillig foutieve informatie op feitelijke toon publiceren, vaak met schadelijke bedoelingen en soms als onderdeel van een netwerk of campagne.
- ***Samenzwering/Conspiracy:*** Bronnen die een reeks verklaringen propageren voor gebeurtenissen waarachter vaak complexe, geheime complotten en verwikkelingen met meerdere actoren schuilgaan.
- ***Campagnes door frontgroepen:*** Bronnen die doen alsof ze belangengroepen zijn..
- ***Hyper-partijdig:*** Extreem gekleurde en "openlijk ideologische weboperaties" berichtgeving of commentaar vanuit een uithoek van het politieke spectrum (Herrman 2016)

Desinformatie:

Samenzwering/Conspiracy:

Hyper-partijdig:

Campagnes door frontgroepen:

70 procent van de Republikeinen denkt dat verkiezingen oneerlijk waren

Wat is er waar van de verhalen over Amerikaanse 'biolabs' in Oekraïne?

Beeldoorlog Al direct na het begin van de oorlog verschenen er berichten over Amerikaanse laboratoria in Oekraïne, waar 'biowapens' tegen Rusland zouden worden ontwikkeld. Maar klopt dat?

NOS Teletekst 126

"Oekraïne valt kamp gevangenen aan"

Rusland zegt dat het Oekraïense leger een raketaanval op een gevangenenkamp in het pro-Russische Donetsk heeft uitgevoerd.Daarbij zouden veertig Oekraïense gevangenen zijn omgekomen.

Ook zouden er 75 mensen gewond zijn geraakt.Volgens Rusland gebruikten de Oekraïners raketten die de VS heeft geleverd.Of de beweringen kloppen,kan niet door internationale bronnen worden geverifieerd.Oekraïne ontkent dat het de aanval op het kamp heeft uitgevoerd.

Rusland heeft ondertussen aanvallen op steden in het midden,zuiden en het oosten uitgevoerd.Daarbij zijn meerdere

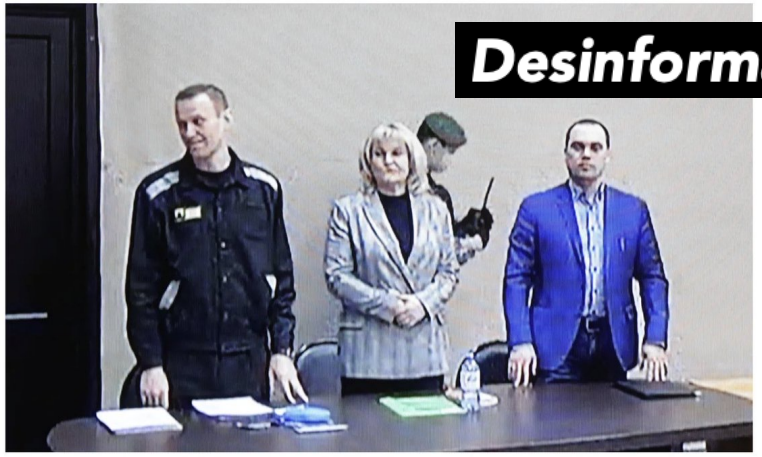

RUSLAND

Russische oppositieleider Navalny schuldig bevonden aan fraude

Aanklagers hebben dertien jaar geëist tegen Russische Kremlincriticus Navalny voor geldverduistering en het beledigen van een rechter. Daaraan is hij nu schuldig bevonden. De strafmaat wordt later bekendgemaakt.

21/3
19:16

Rusland: gebombardeerd winkelcentrum in Kiev werd gebruikt voor opslag raketten

Het Russische ministerie van Defensie bevestigt maandag dat het een winkelcentrum in Kiev heeft gebombardeerd. Het gebouw was een doelwit omdat het volgens Rusland een grote basis was voor de opslag van raketten en werd gebruikt voor het herladen van raketsystemen. De Oekraïense autoriteiten hebben die informatie niet bevestigd.

Bij de aanval in de nacht van zondag op maandag zijn volgens Oekraïense autoriteiten zeker acht mensen om het leven gekomen. Het Russische ministerie beschuldigt Oekraïne ervan woonwijken als „menselijk schild" te gebruiken om artillerie te verbergen en te schieten op militairen. Het winkelcentrum is om die reden vernietigd middels „zeer nauwkeurige langeafstandswapens".

12:58

Moskou: alle geplande doelen gisteren geraakt

Het Russische ministerie van Defensie zegt dat het gisteren "alle beoogde doelen" in Oekraïne heeft geraakt in de "aanval op militaire,

https://www.maritderoij.com/2022/10/08/hoe-onze-media-de-russische-informatieoorlog-een-handje-helpen/

Conspiracy – de overeenkomsten tussen Alex Jones (Sandy Hook) en de ramp met MH17

Conspiracy – de overeenkomsten tussen Alex Jones (Sandy Hook) en MH17

Sandy Hook

- Schietpartij op school was een hoax volgens Alex Jones
- Ouders waren acteurs
- Alles was in scene gezet
- Kinderen waren niet vermoord

MH17

- Niet neergeschoten door Russische raket, maar andere scenario's
- Alles was in scene gezet, niet vlucht MH17, maar vlucht MH370
- Geen doden maar poppen

Conspiracy – de overeenkomsten tussen Alex Jones (Sandy Hook) en MH17

- Ouders (Sandy Hook) zijn kind kwijt maar worden daarnaast belaagd door complotdenkers omdat zij acteurs zouden zijn…
- Rechtszaak om Alex Jones te laten stoppen deze desinformatie te verspreiden
- Voor MH17 hetzelfde effect: nabestaanden worden (online) belaagd door complotdenkers omdat alles in scene zou zijn gezet. De impact op de nabestaanden is enorm.

Samenzwering/Conspiracy:
G-988
deBALIE

Campagnes door frontgroepen:

Klazienaveen Lokaal

Professor: Elektrische auto's zijn grote zwendel en 'waardeloos'voor het klimaat!

redactie 3 jaren geleden

Klazienaveen – Een professor van de TH Ingolstadt geeft aan dat elektrische auto's grote zwendel zijn en 'waardeloos'voor het klimaat!

Alleen al VW heeft voor de omschakeling op e-auto's meer kobalt nodig dan de totale huidige

HUN PLAN - DE JENSEN SHOW #454

21/03/2022

Filmpje! Kaag wordt hysterisch als PVV'er Van Dijk haar aanspreekt op financieel wangedrag

05/10/2022 17:02 110 reacties in Politiek

Michael van der Galien

Hyper-partijdig of zelfs Rancunepolitiek

- Niet op inhoud maar op vorm/op de persoon
- Vanuit rancune
- Vaak vanuit de 'polen'/extremen
- Om **de gevestigde orde te ondermijnen, verdeeldheid aan te wakkeren, emoties aan te jagen, tegenstanders uit te schakelen**.
- Het doel is geen houvast bieden, maar het kweken van radicale vervreemding.

> *"Is Fetterman satanic??...his look,his vibe , his associations ... has there been anyone in the history of the country that exudes more just pure evil than this guy ...the Citizens of the Commonwealth need to ask themselves— do we want someone who hangs with Satanic Groomers to represent us in the US Senate."*

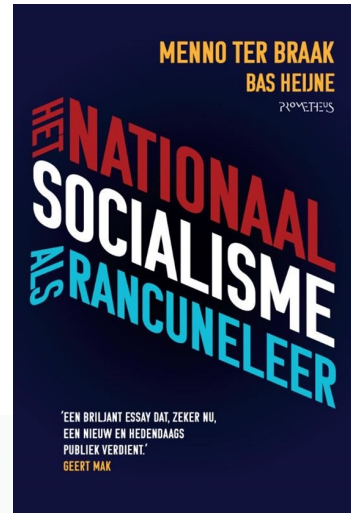

Desinformatie bedreigt onze samenleving, onze democratie

“Feiten concurreren met meningen, complottheorieën en fictie. Voor steeds meer van ons zijn zoek- en sociale-mediaplatforms niet alleen ons venster op internet. Ze dienen als onze primaire bron van nieuws en informatie. Niemand vertelt ons dat het raam wazig is, onderhevig aan onzichtbare vervormingen en subtiele manipulaties.”

Desinformatie bedreigt onze samenleving, onze democratie

- Mensen als Poetin en Steve Bannon begrijpen trouwens dat het niet nodig is dat mensen deze informatie geloven om democratische instellingen te verzwakken. Je hoeft alleen maar het openbare plein van een land te overspoelen met pulp, desinfo (“flooding the zone with shit”). Je moet gewoon genoeg vragen stellen, genoeg vuil verspreiden, genoeg complottheorieën ‘planten’ dat burgers niet meer weten wat ze moeten geloven.
- Zodra ze het vertrouwen verliezen in hun leiders, in de reguliere media, in politieke instellingen, in elkaar, in de mogelijkheid van waarheid, heeft het spel gewonnen. En zoals Poetin ontdekte in de aanloop naar de verkiezingen van 2016, zijn onze eigen sociale-mediaplatforms goed ontworpen om zo'n missie, zo'n project te ondersteunen.

Handelingsperspectief – Check de bron

Als betrokken inwoners moeten we het op ons nemen om betere nieuwsconsumenten te worden, naar bronnen te kijken, na te denken voordat we delen en onze kinderen te leren kritische denkers te worden die weten hoe ze bronnen moeten beoordelen en meningen van feiten kunnen scheiden. Mensen te trainen in dit soort online mediageletterdheid, niet rond een bepaald ideologisch perspectief, maar alleen hoe ze een bron kunnen controleren.

- En wat kunnen we daarnaast nog meer doen. Check de bron…Oftewel: is de persoon die -in op zijn zolderkamer in zijn joggingbroek een blog schrijft over klimaatverandering of Corona, een geloofwaardige autoriteit en is deze gelijkwaardig met bijvoorbeeld een redactie van een nieuwsplatform? (checks & balances)

Handelingsperspectief – rol (regionale) journalistiek

1. Creatieve manieren vinden om kwaliteitsjournalistiek nieuw leven in te blazen, inclusief lokale journalistiek, omdat een van de uitdagingen die we hebben, en een van de redenen waarom je een toenemende polarisatie hebt gezien, is dat alle media genationaliseerd is en dus meer ideologisch.
2. En een bemoedigende trend was dat er een aantal non-profit redacties begonnen op te duiken in plaatsen als Baltimore, Houston, mijn geboorteplaats Chicago, allemaal gericht op het verstrekken van essentiële berichtgeving over wat er lokaal en in staatshuizen gebeurt. En dat is een voorbeeld van hoe nieuwe modellen van journalistiek mogelijk zijn, samen met slimme manieren voor gemeenschappen om lokaal nieuws nieuw leven in te blazen.
3. Investeer in journalistiek, journalist zijn is een vak. Niet iedereen met een smartphone/camera en toegang tot een website is een journalist. Redactionele verantwoording en onafhankelijkheid (redactiestatuut) zijn essentieel voor een goed functionerende democratie.

Handelingsperspectief – Verbinden of verdelen (platformen)

Obama: De manier waarop ik een social media platform of publicaties op internet ga beoordelen:

1. of het de vooruitzichten op een gezonde, inclusieve democratie versterkt of verzwakt,
2. of het vanuit respect onze verschillen aanmoedigt, ook via stevig debat
3. of het de rechtsstaat en zelfbestuur ondersteunt,
4. of het ons helpt om collectieve beslissingen te nemen op basis van de best beschikbare informatie,
5. en of het de rechten en vrijheden en de waardigheid van al onze burgers erkent.

Handelingsperspectief – het stellen van grenzen

- Iets dat feitelijk niet juist is, is geen alternatieve waarheid.
- Iedereen heeft recht op een eigen mening, niet op eigen feiten
- Het onttrekken aan de afgesproken (spel)regels is een glijdende schaal en ondermijnt het samen (of zelfs de samenleving en daarmee de democratie)

Uniforme spelregels, 22 spelers + scheidsrechter